

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A szerzői jogra vonatkozó uniós szabályok korszerűsítése

(2016/C 240/11)

Előadó:	Arnoldas ABRAMAVIČIUS (LT/EPP), Zarasai körzet önkormányzatának tagja
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A korszerű, európaibb szerzői jogi keret felé
	COM(2015) 626 final
	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatóságának a belső piacon történő biztosításáról
	COM(2015) 627 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Rendeletjavaslat

(1) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A belső piac olyan belső határok nélküli térség, amely többek között a szolgáltatások és a személyek szabad mozgásán alapul, ezért szükséges arról rendelkezni, hogy a fogyasztók a tartalmakhoz (például zenéhez, játékokhoz, filmekhez vagy sporteseményekhez) hozzáférést biztosító online tartalomszolgáltatásokat ne csak a lakóhelyük szerinti tagállamban vehessék igénybe, hanem akkor is, amikor ideiglenesen az Unió egy másik tagállamában tartózkodnak. Ezért fel kell számolni az online tartalomszolgáltatásokhoz való hozzáférés és az azok igénybevétele előtti akadályokat.</p>	<p>A belső piac olyan belső határok nélküli térség, amely többek között a szolgáltatások és a személyek szabad mozgásán alapul, ezért szükséges arról rendelkezni, hogy a fogyasztók a tartalmakhoz (például zenéhez, játékokhoz, filmekhez vagy sporteseményekhez) hozzáférést biztosító online tartalomszolgáltatásokat ne csak a lakóhelyük szerinti tagállamban vehessék igénybe, hanem akkor is, amikor ideiglenesen az Unió egy másik tagállamában tartózkodnak. Ezért fel kell számolni az online tartalomszolgáltatásokhoz való hozzáférés és az azok igénybevétele előtti akadályokat. Ugyanakkor az előfizető lakóhelye szerinti tagállam azonosításánál ügyelni kell arra, hogy a hordozhatóság ne váljon állandó határokon átnyúló hozzáféréssé.</p>

Indokolás

A jogtulajdonosoknak biztosaknak kell lenniük abban, hogy a „hordozhatóság” csak az utazások legáltalánosabb eseteire érvényes, azaz munkával, tanulóval kapcsolatban vagy turisztikai céllal tett utazások esetén, ugyanakkor nem biztosítja a védett tartalmak folyamatos rendelkezésre állását az EU egész területén.

2. módosítás

Rendeletjavaslat

(4) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Számos olyan akadály létezik, amely gátolja e szolgáltatásoknak az ideiglenesen egy másik tagállamban tartózkodó fogyasztók számára történő biztosítását. Egyes online szolgáltatások az uniós jog értelmében szerzői és/vagy szomszédos jogokkal védett tartalmakat, például zenét, játékokat vagy filmeket foglalnak magukban. Az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatósága előtti akadályok különösen abból fakadnak, hogy a szerzői és/vagy szomszédos jogokkal védett tartalom, például audiovizuális alkotások közvetítésére való jogosultság területi engedélyhez kötött, továbbá, hogy az online szolgáltatók dönthetnek úgy, hogy csak bizonyos piacokat szolgálnak ki.</p>	<p>Számos olyan akadály létezik, amely gátolja e szolgáltatásoknak az ideiglenesen egy másik tagállamban tartózkodó fogyasztók számára történő biztosítását. Egyes online szolgáltatások az uniós jog értelmében szerzői és/vagy szomszédos jogokkal védett tartalmakat, például zenét, játékokat vagy filmeket foglalnak magukban. Az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatósága előtti akadályok különösen abból fakadnak, hogy a szerzői és/vagy szomszédos jogokkal védett tartalom, például audiovizuális alkotások közvetítésére való jogosultság területi engedélyhez kötött, továbbá, hogy az online szolgáltatók bizonyos mértékig úgy döntenek, hogy csak bizonyos piacokat szolgálnak ki.</p>

Indokolás

Az online szolgáltatók, mint bármely más vállalkozások, szabadon választják ki azokat a piacokat, amelyekre belső politikájuk alapján be kívánnak lépni. A tartalmak ebből eredő korlátozottabb elérhetőségét csak másodlagos hatásnak kell tekinteni és nem egy korlátozó intézkedésnek.

3. módosítás

Rendeletjavaslat

(8) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ezért az online tartalomszolgáltatóknak, akik műveket vagy más védett tartalmat, például könyveket, audiovizuális alkotásokat, zenei felvételeket vagy műsorokat használnak fel, rendelkezniük kell a megfelelő felhasználási jogosultsággal az érintett területek vonatkozásában.</p>	<p>Ezért az online tartalomszolgáltatóknak, akik műveket vagy más védett tartalmat, például könyveket, audiovizuális alkotásokat, zenei felvételeket vagy műsorokat használnak fel, rendelkezniük kell a megfelelő felhasználási jogosultsággal az érintett területek vonatkozásában, vagyis rendelkezniük kell több területre vonatkozó vagy páneurópai licenciával, amennyiben a feltételek ezt lehetővé teszik; ilyen például a piac megléte, a fogyasztói kereslet, a technológiák rendelkezésre állása és a méltányos javadalmazás biztosítása.</p>

Indokolás

Fontos hangsúlyt helyezni a több területre vonatkozó licencia eszközeinek meglétére, amelyek, bár nem minden esetben állnak rendelkezésre, jelentősen megkönnyítik a tartalmak terjesztését.

4. módosítás

Rendeletjavaslat

(9) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A szerzői és szomszédos jogokkal védett tartalom online szolgáltató általi közvetítéséhez a megfelelő jogtulajdonosok, azaz a szerzők, előadók, producerek vagy műsor-szolgáltató szervezetek által biztosított engedély szükséges azon tartalom vonatkozásában, amely szerepel a közvetítésben. Ez arra az esetre is vonatkozik, ha a közvetítésre azért kerül sor, hogy lehetővé tegye a fogyasztó számára a letöltést az online tartalomszolgáltatás igénybevételéhez.</p>	<p>A szerzői és szomszédos jogokkal védett tartalom online szolgáltató általi közvetítéséhez a megfelelő jogtulajdonosok, azaz a szerzők, előadók, producerek vagy műsor-szolgáltató szervezetek (akik ezen jogokat kizárólagosan alkalmazzák a saját jogosultságaik alapján) által biztosított engedély szükséges azon tartalom vonatkozásában, amely szerepel a közvetítésben. Ez arra az esetre is vonatkozik, ha a közvetítésre azért kerül sor, hogy lehetővé tegye a fogyasztó számára a letöltést az online tartalom-szolgáltatás igénybevételéhez.</p>

Indokolás

A saját jogosultságaik alapján a jogosultak törvényesen védik azokat a jogokat, amelyeket kizárólagosan gyakorolhatnak, ahogy arról az Európai Parlament és a Tanács 2014/26/EU irányelve rendelkezik.

5. módosítás

Rendeletjavaslat

(10) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A megfelelő jogok megszerzésére nem mindig van lehetőség, különösen, ha az adott tartalommal kapcsolatos jog kizárólagos licencia hatálya alatt áll. A területi kizárólagosság garantálása érdekében az online szolgáltatók gyakran vállalják a jogtulajdonosokkal, köztük műsorszolgáltató szervezetekkel vagy rendezvényszervezőkkel kötött licenciaszerződéseikben annak megakadályozását, hogy előfizetőik a szolgáltató számára biztosított licencia hatálya alá tartozó területen kívül is hozzáférhessenek a szolgáltatáshoz vagy azt igénybe vegyék. Ezek a szolgáltatókat terhelő szerződéses korlátozások megkövetelik a szolgáltatóktól, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, mint például a szolgáltatásaikhoz az érintett területen kívüli IP-címről való hozzáférés letiltása. Ezért az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatóságának egyik akadálya éppen az online tartalomszolgáltatók és az előfizetőik közötti szerződéseikben keresendők, amelyek viszont az e területi korlátozó és a jogtulajdonosok közötti szerződések területi korlátozó záradékait tükrözik.</p>	<p>A megfelelő jogok megszerzésére nem mindig van lehetőség, különösen, ha az adott tartalommal kapcsolatos jog kizárólagos licencia hatálya alatt áll. A területi kizárólagosság garantálása érdekében (és a versenylőny elve alapján) az online szolgáltatók gyakran vállalják a jogtulajdonosokkal, köztük műsorszolgáltató szervezetekkel vagy rendezvényszervezőkkel kötött licenciaszerződéseikben annak megakadályozását, hogy előfizetőik a szolgáltató számára biztosított licencia hatálya alá tartozó területen kívül is hozzáférhessenek a szolgáltatáshoz vagy azt igénybe vegyék. Ezek a szolgáltatókat terhelő szerződéses korlátozások megkövetelik a szolgáltatóktól, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, mint például a szolgáltatásaikhoz az érintett területen kívüli IP-címről való hozzáférés letiltása. Ezért az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatóságának egyik akadálya éppen az online tartalomszolgáltatók és az előfizetőik közötti szerződésekben keresendők, amelyek viszont az e területi korlátozó és a jogtulajdonosok közötti szerződések területi korlátozó záradékait tükrözik.</p>

Indokolás

Az online tartalomszolgáltató jogosult úgy dönteni, hogy egy rendkívüli tartalmat azon a területen tesz hozzáférhetővé, ahol nagyobb sikerre számíthat. Ebben az értelemben az utazás alatt a területi alapú tartalomkorlátozás felfüggesztését úgy kell tekinteni, mint a területiség elvének kibővítését, és nem mint annak eltörléséhez vezető első lépést.

6. módosítás

Rendeletjavaslat

(12) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ennélfogva e rendelet célja, hogy kiigazítsa a jogi keretet annak garantálása érdekében, hogy a jogok licenciába adása többé ne jelentsen akadályt az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatósága előtt az Unióban, és hogy e határokon átnyúló hordozhatóságot biztosítani lehessen.</p>	<p>Ennélfogva e rendelet célja, hogy kiigazítsa a jogi keretet annak garantálása érdekében, hogy a jogok licenciába adása többé ne jelentsen akadályt az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatósága előtt az Unióban, és hogy e határokon átnyúló hordozhatóságot biztosítani lehessen, biztosítva egyrészt a megfelelő rugalmasságot a fogyasztó részére, másrészt a tartalom kreatív és kereskedelmi értékének tiszteletben tartását.</p>

Indokolás

A fogyasztók által élvezett előnyök nem okozhatnak kárt az alkotóknak és a szektor szereplőinek, mert nélkülük az alkotások nem lennének elérhetőek és hozzáférhetőek.

7. módosítás

Rendeletjavaslat

(23) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tartalomszolgáltatóknak biztosítaniuk kell előfizetőik megfelelő tájékoztatását az online tartalomszolgáltatásoknak az előfizetők lakóhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban történő igénybevételének feltételeiről. A rendelet feljogosítja a jogtulajdonosokat, hogy megkövetelhessek, hogy a szolgáltató hatékony eszközöket vegyen igénybe annak ellenőrzésére, hogy a szolgáltatást e rendelettel összhangban nyújtják-e. Fontos ugyanakkor annak biztosítása, hogy az ehhez szükséges eszközök ésszerűek legyenek, és ne lépjenek túl a rendeltetésük teljesítéséhez szükséges mértéken. A szükséges technikai és szervezeti intézkedésekre példa lehet a hely állandó megfigyelése helyett az IP-címek mintavételezése, a magánszemélyek átlátható tájékoztatása az azonosításhoz használt módszerekről és az azonosítás céljáról, illetve megfelelő biztonsági intézkedések. Tekintve, hogy az azonosítás szempontjából nem a hely számít, hanem hogy az előfizető melyik tagállamban veszi igénybe a szolgáltatást, nem kell erre a célra pontos helymeghatározó adatokat gyűjteni és feldolgozni. Ugyanígy, ha az előfizető azonosítása elegendő a szolgáltatás teljesítéséhez, akkor ezt nem kell előírni.</p>	<p>A tartalomszolgáltatóknak biztosítaniuk kell előfizetőik megfelelő tájékoztatását az online tartalomszolgáltatásoknak az előfizetők lakóhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban történő igénybevételének feltételeiről. A rendelet feljogosítja a jogtulajdonosokat, hogy megkövetelhessek, hogy a szolgáltató hatékony eszközöket vegyen igénybe annak ellenőrzésére, hogy a szolgáltatást e rendelettel összhangban nyújtják-e. Fontos ugyanakkor annak biztosítása, hogy az ehhez szükséges eszközök ésszerűek legyenek, és ne lépjenek túl a rendeltetésük teljesítéséhez szükséges mértéken. A szükséges technikai és szervezeti intézkedésekre példa lehet a hely állandó megfigyelése helyett az IP-címek mintavételezése, a magánszemélyek átlátható tájékoztatása az azonosításhoz használt módszerekről és az azonosítás céljáról, illetve megfelelő biztonsági intézkedések. Tekintve, hogy az azonosítás szempontjából nem a hely számít, hanem hogy az előfizető melyik tagállamban veszi igénybe a szolgáltatást, nem kell erre a célra pontos helymeghatározó adatokat gyűjteni és feldolgozni, feltéve, hogy az érintett hely az EU határain belül van. Ugyanígy, ha az előfizető azonosítása elegendő a szolgáltatás teljesítéséhez, akkor ezt nem kell előírni.</p>

Indokolás

A hely pontos adatai nélkül a szolgáltató ellenőrzési képessége erőteljesen lecsökken, és bár feltételezhető, hogy bármely, határon túli felhasználás az EU-n belül történik, ez nem feltétlenül igaz.

8. módosítás

Rendeletjavaslat

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
E rendelet alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:	E rendelet alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:
a) „előfizető” az a fogyasztó, aki szolgáltatóval kötött, online tartalomszolgáltatásra irányuló szerződés alapján hozzáférhet ilyen szolgáltatáshoz vagy azt használhatja a lakóhelye szerinti tagállamban;	a) „előfizető” az a fogyasztó, aki szolgáltatóval kötött, online tartalomszolgáltatásra irányuló szerződés alapján hozzáférhet ilyen szolgáltatáshoz vagy azt használhatja a lakóhelye szerinti tagállamban;
b) „fogyasztó” minden olyan természetes személy, aki az e rendelet hatálya alá tartozó szerződések keretében nem kereskedelmi, üzleti vagy szakmai célból jár el;	b) „fogyasztó” minden olyan természetes személy, aki az e rendelet hatálya alá tartozó szerződések keretében nem kereskedelmi, üzleti vagy szakmai célból jár el;
c) „lakóhely szerinti tagállam” az a tagállam, amelyben az előfizető szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik;	c) „lakóhely szerinti tagállam” az a tagállam, amelyben az előfizető szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik;
d) „ideiglenes tartózkodás” az előfizető lakóhelye szerinti tagállamon kívüli tartózkodása;	d) „ideiglenes tartózkodás” az előfizető lakóhelye szerinti tagállamon kívüli tartózkodása, melyet azonosítanak annak érdekében, hogy a hordozhatóság ne váljon állandó határokon átnyúló hozzáféréssé;
e) „online tartalomszolgáltatás” az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56. és 57. cikkében meghatározott olyan szolgáltatás, amelyet a szolgáltató jogszerűen biztosít online a lakóhely szerinti tagállamban hordozhatósági alapon, és amely a 2010/13/EU irányelv értelmében vett audiovizuális médiaszolgáltatás, vagy olyan szolgáltatás, amelynek elsődleges jellemzője a művekhez, egyéb védett tartalmakhoz vagy műsorszolgáltató szervezetek közvetítéseikhez való hozzáférésnek vagy ezek felhasználásának a biztosítása lineáris alapon vagy igény szerint, amelyet kölcsönösen elfogadott feltételek alapján nyújtanak az előfizetőnek	e) „online tartalomszolgáltatás” az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56. és 57. cikkében meghatározott olyan szolgáltatás, amelyet a szolgáltató jogszerűen biztosít online a lakóhely szerinti tagállamban hordozhatósági alapon, és amely a 2010/13/EU irányelv értelmében vett audiovizuális médiaszolgáltatás, vagy olyan szolgáltatás, amelynek elsődleges jellemzője a művekhez, egyéb védett tartalmakhoz vagy műsorszolgáltató szervezetek közvetítéseikhez való hozzáférésnek vagy ezek felhasználásának a biztosítása lineáris alapon vagy igény szerint, amelyet kölcsönösen elfogadott feltételek alapján nyújtanak az előfizetőnek vagy díjfizetés ellenében;
(1) vagy díjfizetés ellenében;	(1) vagy díjfizetés ellenében;
(2) vagy díjfizetés nélkül, feltéve, hogy a szolgáltató azonosítja az előfizető lakóhelye szerinti tagállamot;	(2) vagy díjfizetés nélkül, feltéve, hogy a szolgáltató azonosítja az előfizető lakóhelye szerinti tagállamot;
f) „hordozható” azt jelenti, hogy az előfizető ténylegesen hozzáfér az online tartalomszolgáltatáshoz és azt használhatja a lakóhelye szerinti tagállamban, anélkül, hogy a szolgáltatás egy adott helyre korlátozódna.	f) „hordozható” azt jelenti, hogy az előfizető ténylegesen hozzáfér az online tartalomszolgáltatáshoz és azt használhatja a lakóhelye szerinti tagállamban, anélkül, hogy a szolgáltatás egy adott helyre korlátozódna.

Indokolás

A jogtulajdonosoknak biztosaknak kell lenniük abban, hogy a „hordozhatóság” nem eredményezi a védett tartalmak folyamatos rendelkezésre állását az EU egész területén.

9. módosítás

Rendeletjavaslat

8. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.	(1) Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
(2) Ezt a rendeletet [a kihirdetésének napját követő 6. hónap]-tól/-től kell alkalmazni.	(2) Ezt a rendeletet [a kihirdetésének napját követő 12. hónap]-tól/-től kell alkalmazni.

Indokolás

Figyelembe véve a szerződések jelentős számát, amelyekre a rendelet közvetlen hatással bír, az érintett felek részére elegendő időt kell biztosítani, hogy módosítsák a vonatkozó rendelkezéseket. A hatálybalépés határidejének 12 hónapra történő kiterjesztése hozzájárul a nagyobb megfeleltethetőség biztosításához.

10. módosítás

Rendeletjavaslat

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
E rendeletet azokra az online tartalomszolgáltatásokra kell alkalmazni, amelyeket díjfizetés ellenében nyújtanak. E szolgáltatások biztosítói helyzetüknél fogva azonosíthatják az előfizetők lakóhelye szerinti tagállamot. Az online tartalomszolgáltatás igénybevételének jogát akkor kell díjfizetés ellenében megszerzettnek tekinteni, ha e kifizetést közvetlenül az online tartalomszolgáltató felé teljesítik, vagy másik fél, például olyan szolgáltató felé, aki távközlési szolgáltatást és egy másik szolgáltató által működtetett online tartalomszolgáltatást kombináló csomagot kínál.	E rendeletet azokra az online tartalomszolgáltatásokra kell alkalmazni, amelyeket díjfizetés ellenében nyújtanak. E szolgáltatások biztosítói helyzetüknél fogva azonosíthatják az előfizetők lakóhelye szerinti tagállamot, ezzel elejét véve annak, hogy a hordozhatóság állandó határokon átnyúló hozzáféréssé váljon. Az online tartalomszolgáltatás igénybevételének jogát akkor kell díjfizetés ellenében megszerzettnek tekinteni, ha e kifizetést közvetlenül az online tartalomszolgáltató felé teljesítik, vagy másik fél, például olyan szolgáltató felé, aki távközlési szolgáltatást és egy másik szolgáltató által működtetett online tartalomszolgáltatást kombináló csomagot kínál.

Indokolás

Magától értetődő.

11. módosítás

Rendeletjavaslat

17. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>E rendelet alkalmazási köre kiterjed azokra az online tartalomszolgáltatásokra is, amelyeket díjfizetés nélkül nyújtanak, amennyiben a szolgáltatók azonosítják az előfizetőik lakóhelye szerinti tagállamot. Azoknak a díjfizetés nélkül nyújtott online tartalomszolgáltatásoknak, amelyek szolgáltatói nem azonosítják az előfizetőik lakóhelye szerinti tagállamot, kívül kell esniük e rendelet alkalmazási körén, mivel felvételük döntő változást jelentene e szolgáltatások teljesítésének módjában és aránytalan költségekkel járna. Ami az előfizető lakóhelye szerinti tagállam azonosítását illeti, az olyan információ, mint a licencdíjfizetés a lakóhely szerinti tagállamban nyújtott más szolgáltatásokért, az internetes vagy telefonkapcsolatra vonatkozó szerződés megléte, az IP-cím vagy az azonosítás más módjai akkor vehetők alapul, ha ésszerűen utalnak a szolgáltató számára az előfizetőik lakóhelye szerinti tagállamra.</p>	<p>E rendelet alkalmazási köre kiterjed azokra az online tartalomszolgáltatásokra is, amelyeket díjfizetés nélkül nyújtanak, amennyiben a szolgáltatók azonosítják az előfizetőik lakóhelye szerinti tagállamot. Azoknak a díjfizetés nélkül nyújtott online tartalomszolgáltatásoknak, amelyek szolgáltatói nem azonosítják az előfizetőik lakóhelye szerinti tagállamot, kívül kell esniük e rendelet alkalmazási körén, mivel felvételük döntő változást jelentene e szolgáltatások teljesítésének módjában és aránytalan költségekkel járna. Ami az előfizető lakóhelye szerinti tagállam azonosítását illeti, az olyan információ, mint a licencdíjfizetés a lakóhely szerinti tagállamban nyújtott más szolgáltatásokért, az internetes vagy telefonkapcsolatra vonatkozó szerződés megléte, az IP-cím vagy az azonosítás más módjai akkor vehetők alapul, ha ésszerűen utalnak a szolgáltató számára az előfizetőik lakóhelye szerinti tagállamra, és célja a hordozhatósághoz fűződő jogokkal való visszaélések elkerülése.</p>

Indokolás

Magától értetődő.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Bevezető megjegyzések

1. üdvözli az elektronikus kommunikáció belső piacára vonatkozó eljárási javaslatokat, amelyek célja, hogy felgyorsítsák az összes gazdasági ágazat dinamikus és fenntartható fejlődését, új munkahelyeket teremtsenek, illetve biztosítsák a szerzői jogokra vonatkozó jogszabályok naprakészsé tételét a digitális forradalomnak és a fogyasztói magatartások változásának alapján, ugyanakkor sajnálja, hogy a javasolt rendelet hatálya az online tartalomszolgáltatásokra korlátozódik, és nem terjed ki más, a digitális egységes piacon érvényes szerzőijog-típusokra;
2. hangsúlyozza a területi és regionális önkormányzatok központi szerepét és lehetőségeit a szerzői jogokra vonatkozó jogszabályok harmonizációjában, amelyeket figyelembe kellene venni minden olyan majdani jogalkotási eljárás során, amelynek célja az egységes digitális piac kiteljesítése;
3. megjegyzi, hogy az Európai Bizottság abszolút meggyőző érveket vonultat fel a terület uniós szintű szabályozásának hozzáadott értéke mellett, így tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét. Ugyanez érvényes az arányossággal kapcsolatban felsorolt érvekre is;
4. kiemeli a területi és regionális önkormányzatok fontos szerepét a magánszemélyek számára nyújtott digitális szolgáltatások, a digitális infrastruktúra kialakítása és üzemeltetése területén, gyakran egy határon átnyúló vagy több régiót magába foglaló együttműködésen belül. Ezek a szolgáltatások azonnali intézkedéseket igényelnek, hogy kiegyensúlyozottan változtassanak az online tevékenységek esetleges akadályain, ideértve a tagállamoknak a szerződésekről és szerzői jogokról szóló jogszabályai közötti különbségeit;

5. fontosnak tartja, hogy a közintézmények elektronikus úton is hozzáférhetőek legyenek a magánszemélyek és a vállalkozások számára, bárhol is tartózkodjanak éppen, ezért hangsúlyozza, hogy támogatja a határokon átnyúló közszolgáltatások fejlesztését, különös tekintettel az interoperabilitással, az elektronikus személyazonosítással, az elektronikus aláírással, az elektronikus iratkezeléssel és az elektronikus kormányzás más elemeivel kapcsolatos szolgáltatásokra;

6. kiemeli, hogy az internet nyitott jellege lényeges ösztönző elem a versenyképesség, a gazdasági növekedés, a társadalmi fejlődés és az innováció szempontjából, és rendkívüli fejlődési szintekre jutott el az online alkalmazásokkal, a tartalmakkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, ami a tartalmak és szolgáltatások kínálatának és kereskedelmének rendkívüli mértékű bővülését eredményezte; ezenkívül az internet ezen jellege hozzájárult az ismeretek, elképzelések és információk szabad áramlásának jelentős felgyorsulásához azokban az országokban is, ahol a független kommunikációs eszközökhöz való hozzáférés korlátozott ⁽¹⁾;

7. felhívja a figyelmet arra, hogy a közszolgáltatások és a digitális gazdaság fontosak az európai, valamint a helyi és regionális növekedés számára. Ugyanakkor a városok és a régiók fontos szerepet töltenek be a nyilvános információkat tartalmazó adatbázisok létrehozásában, a biztonságra vonatkozó adatszolgáltatásban, a szükséges digitális ismeretek fejlesztésében, a széles sávú hálózatok finanszírozásának biztosításában és elősegítésében, valamint az online szolgáltatások régiókon és határokon átnyúló cseréjéhez megfelelő környezet kialakításában, azaz minden területen, amely jelentős segítséget jelenthet a magas színvonalú szolgáltatások nyújtásában és a szerzői jogokról szóló jogszabályok kiegyensúlyozott harmonizációjában;

8. emlékeztet arra, hogy már korábban is hangsúlyozta a területi és regionális szinten történő hozzájárulás fontosságát az adatgyűjtés, illetve az állampolgároknak és a vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatás minden szakaszában ⁽²⁾. Ezt a gyakorlatban is meg lehet állapítani: Európában számos példa van a régiók, a nemzeti hatóságok és a kutatóközpontok közötti együttműködés lehetőségére az állami szektor innovációjának és interoperabilitásának területén;

A szerzői jogok a digitális piacon

9. támogatja az Európai Bizottság azon célját, hogy a jogszabályok modernizálásával biztosítsa a kreatív tartalom széles körű elérhetőségét az EU egész területén, magas szintű védelmet garantálva a jogtulajdonosok számára, és fenntartva más közpolitikai célokkal a megfelelő egyensúlyt (olyan területeken, mint az oktatás, a kutatás és az innováció, illetve a – többek közt a könyvtárakban, levéltárakban és múzeumokban fellelhető – nyilvános gyűjteményekhez való lakossági hozzáférés; ám éppilyen fontos a fogyatékossgal élő személyek egyenlő hozzáférése is) ⁽³⁾ a digitális környezetben;

10. kéri, hogy az Európai Bizottság sorolja a területi és regionális önkormányzatokat az EU kulturális politikájának fő alakítói közé, elismerve jogszabályban rögzített hatásköreiket, a kulturális örökség kezelésével kapcsolatos közvetlen felelősségüket, illetve alapvető szerepüket a kreatív iparágak támogatási politikájában, ideértve az EU által kezdeményezett „Kreatív Európa” és a „Horizont 2020” programokat;

A tartalomhoz való szélesebb körű hozzáférés biztosítása az egész EU-ban

11. egyetért abban, hogy az EU-nak hozzá kell járulnia a határokon túlnyúló hozzáférés akadályainak fokozatos eltávolításához a tartalmak és az alkotások forgalmazása területén, ugyanakkor annak biztosítását javasolja, hogy az így kialakuló egységes piac lehetővé tehesse, hogy a szerzők és a kulturális iparágak kibővíthessék közönségüket és gazdasági tevékenységeiket, és növelhesse az európai kreatív iparágak globális versenyképességét (elérhetővé téve a nemzetközi piacokat, ugyanakkor segítve is őket a nemzetközi versenyben való helytállásban);

12. egyetért az Európai Bizottság javaslatával az online tartalomszolgáltatások „hordozhatóságának” szabályozására vonatkozóan, amely biztosítani igyekszik, hogy azok a felhasználók, akik a saját országukban előfizettek valamilyen tartalomra, vagy megszerezték valamilyen tartalmat, akkor is hozzáférhessenek ahhoz, amikor ideiglenesen egy másik tagállamban tartózkodnak;

⁽¹⁾ CdR 5960/2013.

⁽²⁾ CdR 2646/2015.

⁽³⁾ A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek megfelelően, amelyben az EU is részes fél.

13. kiemeli, hogy az „ideiglenesség” elvének nem szabadna visszaélésekhez vezetnie, mert így fennállna a veszélye, hogy a határon átnyúló jogok hordozhatósága a védett tartalmak folyamatos elérhetőségét jelentené az EU teljes területén. Ezért fontos, hogy a szolgáltatók azonosítsák az előfizetők lakóhelye szerinti tagállamot;

14. támogatja, hogy az Európai Bizottság elkötelezett amellett, hogy fellépjen a területi alapú tartalomkorlátozás indokolatlan korlátai ellen és megszüntesse őket, ami azonban nem vezethet a területi elv eltörléséhez, mivel ez károsítaná Európa nemzeti, regionális és területi kulturális sokszínűségét⁽⁴⁾. Ebben az értelemben a területi alapú tartalomkorlátozás utazás alatti felfüggesztését úgy kell tekinteni, mint a területiség elvének kibővítését, és nem mint az annak eltörléséhez vezető első lépést;

15. üdvözli, hogy a műholdas és vezetékes továbbközvetítésről szóló irányelv felülvizsgálatának fényében⁽⁵⁾ az Európai Bizottság célul tűzte ki az online televízió- és rádióműsorok határokon túli terjesztését, elismerve a tv és a rádió kulcsszerepét a kreatív iparágakra vonatkozóan, és elősegítve, ahol lehetséges, az online és offline csatornák egységes kezelését a szerzői és ezekkel kapcsolatos jogokra vonatkozóan;

16. üdvözli azt az európai bizottsági javaslatot, amely a tartalmakhoz való, határokon átnyúló hozzáférést lehetővé tevő licenciákra vonatkozik. Így egyrésztől biztosítanak a szükséges rugalmasságot a fogyasztók részére, másrésztől pedig méltányos és átlátható díjazást garantálnának az alkotóknak és az érdekelteknek. Ez olyasvalami, amit a digitális világ képes nyújtani, és ezt kell is nyújtania;

17. kiemeli annak szükségességét, hogy pontosabban meghatározzák azokat a paramétereket, amelyeken belül működtetni kell a kereskedelmen kívüli művek digitalizációját, és amelyeken belül az egész EU-ban rendelkezésre kell bocsátani őket. Különösen sürgeti a szerzők, a kiadók és a jogkezelő társaságok által a *Memorandum of Understanding Key Principles on the Digitisation and Making Available of Out-of-Commerce Works* c. kiadványban⁽⁶⁾ meghatározott néhány megoldás figyelembevételét: ilyen például a díjazás alkalmazhatósága a jogosultak részére, amely védi a kulturális és az intézményi szerepüket;

18. elvárja – mivel ez szükségszerű –, hogy a helyi és regionális önkormányzatok folyamatosan vegyenek részt a „Kreatív Európa” program és egyéb politikai eszközök megvalósításában, amelyeket az Európai Bizottság fel kíván használni az európai audiovizuális média támogatásához, új pénzügyi, gyártási és kereskedelmi modelleket kutatva fel⁽⁷⁾;

A kivételek összehangolása a digitális és határokon átnyúló környezetekkel

19. helyesnek tartja a kivételek és a korlátozások témakörének vizsgálatát azzal a feltétellel, hogy a 2001/29/EK irányelv bármilyen felülvizsgálata csak speciális esetekre korlátozódjon, ne álljon ellentétben a normális felhasználással. Ennek során ügyelni kell a jogtulajdonosok érdekei és a fogyasztók érdekei közötti megfelelő egyensúlyra;

20. az az álláspontja, hogy a kivételeket racionálisan és a közérdeknek megfelelően kell alkalmazni annak érdekében, hogy: a) például az oktatás területén biztosítani lehessen a tanárok részére, hogy ugyanazon oktatási anyagot felhasználhassák papír- és digitális formában; ii) látássérült személyek hozzáférjenek a tartalmakhoz, a Marrakesh-i Szerződés tagállamokbeli ratifikálásának⁽⁸⁾ előmozdítása révén;

21. fenntartással fogadja az Európai Bizottság értékeléseit a 2016-ban benyújtandó további kivételekre vonatkozóan, és különösképpen a következők felülvizsgálatát javasolja: i) text-and-data mining (TDM): a kétségtelen előnyök ellenére, amelyeket a helyi és országos egyetemek és kutatóintézetek élveznének, továbbra is kétséges, mely adatokat lehetne vizsgálni, mik a vizsgált adatok nem megfelelő alkalmazásának következményei, és milyen kockázatok merülnek fel az integritás és az adatvédelem területén; ii) távtanácsadás: mivel bármilyen fontos is a könyvtárak, egyetemek stb. digitális infrastruktúráinak adaptálása, a védett anyagok elektronikus formában történő rendelkezésre bocsátása azzal a kockázattal jár, hogy közvetlen verseny alakul ki kereskedelmi csatornákkal. Ezen eljárás negatív hatásainak csökkentése céljából javasolható például valamilyen fajta kompenzáció bevezetése, amit az alkotásaik által képviselt kulturális érték védelmére kapnának a jogosultak;

⁽⁴⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

⁽⁵⁾ Irányelv a műholdas műsorsugárzásról és a vezetékes továbbközvetítésről (93/83/EKG).

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/copyright-info/20110920-mou_en.pdf

⁽⁷⁾ CdR 1690/2015.

⁽⁸⁾ Marrakesh-i Szerződés a vakok, gyengénlátók és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről, amelyet az EU 2014. április 30-án írt alá.

22. egyetért azzal az uniós intézkedéssel, amely arra irányul, hogy hatékonyabban osszák el a díjakat a jogtulajdonosok között azzal a kifejezett céllal, hogy megszüntessék a díjak kirovási módszerei közötti jelenlegi különbségeket, és támogassák az olyan technológiai megoldásokat, melyek az átláthatóság segítségével elősegítik a bevételek felosztását az érintett jogosultak között ⁽⁹⁾;

A szerzői jogi szempontból jól működő piac biztosítása

23. osztja az egyre komolyabb aggályokat a tekintetben, hogy a jelenlegi uniós szerzői jogi szabályozás képes-e biztosítani az online tartalomterjesztés új formái nyomán keletkező értékek méltányos elosztását, különösképpen abban az esetben, ha a jogtulajdonosoknak a részt vevő felek piaci jogainak egyenlőtlensége miatt nincs módjuk arra, hogy meghatározzák az engedélyezés feltételeit, és azokat méltányos módon megtárgyalják a lehetséges felhasználókkal. Ezért, amennyiben a felek közötti tárgyalás nem lehetséges, uniós szintű jogi szabályozást sürget azzal a szándékkal, hogy egy kedvező környezetet hozzon létre minden érintett fél részére, például nagyobb szerződéses biztosítékokat nyújtva a szerzők védelme érdekében, és az átláthatóságot elősegítő rendelkezéseket előírva;

24. szükségesnek tartja az azon online platformok által betöltött szerepek tisztázását, amelyek saját gazdasági modelljük alapvető részeként védett tartalmakat tartalmaznak ⁽¹⁰⁾;

25. ugyanakkor elismeri az alkotásokban rejlő kulturális örökség előmozdításának szükségességét és az alkotók lényeges szerepét, akik nélkül az online platformok nem rendelkeznének olyan anyaggal, amelyre üzleti tevékenységüket alapíthatnák;

26. ezért tárgyalásokat sürget, amelyek biztosítják a megfelelő egyensúlyt az alkotók, a fogyasztók és a közvetítők jogos érdekei között;

27. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok hatásköreit, amikor megoldásokat keres a szerzők és előadók vagy terjesztők díjazását szabályozó rendszer jogbiztonságának, átláthatóságának és egyensúlyának növelése érdekében az EU-ban;

A jogok tiszteletben tartását biztosító hatékony és kiegyensúlyozott rendszer működtetése

28. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló elkötelezettségét, hogy i. megfelelőbb jogi keretet hozzanak létre a szellemi tulajdonjogok – ideértve a szerzői és szomszédos jogokat – tiszteletben tartásának biztosítására az ideiglenes és védő intézkedések alkalmazásának megerősítésével; ii. magatartási kódexek kidolgozását ösztönözzék az EU szintjén; iii. eljárjanak az „értésítés és cselekvés” mechanizmusok és a „végleges eltávolítás” elv esetében a kereskedelmi platformok globális értékelésekor ⁽¹¹⁾;

29. ezenkívül olyan intézkedések bevezetését javasolja, amelyek, amennyiben lehetséges, az eltávolítási kérelmek helyett lehetővé teszik a tartalmak felhasználásáért való fizetést, hogy létrehozzanak egy ösztönző rendszert a jogosultak részére ahhoz, hogy elfogadják ezeket a kérelmeket, amelyek nem veszélyeztetik erőteljesen a kérdéses alkotások természetét;

Egy hosszú távú jövőkép előmozdítása

30. támogatja az Európai Bizottság azon álláspontját, hogy a szerzői jog hosszú távon is fontos marad a gazdaság, a társadalom és a kultúra számára;

31. egyetért azzal, hogy az EU-nak reagálnia kell az országos szerzői rendszerek nagyobb konvergenciájának szükségességére, mivel a tartalompiacok közelednek egymáshoz, és a gyors technológiai fejlődés nyomán változik a felhasználók magatartása;

32. úgy gondolja, hogy hosszú távon is szükség van a szerzők, az alkotók és a művészek díjazására vonatkozó jogi keret összehangolására;

⁽⁹⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

⁽¹⁰⁾ 2000/31/EK irányelv.

⁽¹¹⁾ <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Platforms>

Az elektronikus kereskedelem lehetőségeinek maximális kihasználása

33. üdvözlö a „Digitális szerződések Európa részére – Az elektronikus kereskedelemben rejlő lehetőségek kiaknázása” című közleményt⁽¹²⁾ is, mivel az a célja, hogy biztosítsa a digitális egységes piac három fő elvének egyikét. A helyi és regionális önkormányzatok támogatják azt a kezdeményezést, amely szerint elő kell mozdítani az online javakhoz és szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférést a fogyasztók és a vállalkozások számára, és szükségesnek tartják az összes kezdeményezés – ideértve az EU jogszabályainak szerzői jogokra vonatkozó korszerűsítését – valódi integrációját.

Kelt Brüsszelben, 2016. április 8-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

⁽¹²⁾ COM(2015) 633 final.